

Ime predpisa:

Uredba o načrtu za kakovost zunanjega zraka na območju občin Trbovlje, Zagorje ob Savi in Hrastnik

Št. zadeve:

0071-224/2011

Datum objave:

20.07.2011

Rok za sprejem mnenj in pripomb:

09.09.2011

Ime kontaktne osebe in e-naslov:

Alenka Fritzel, gp.mop@gov.si

OSNUTEKI

OBRAZLOŽITEV:

Uredba o načrtu za kakovost zunanjega zraka na območju občin Trbovlje, Zagorje ob Savi in Hrastnik, ki bo sprejeta na podlagi 24. člena Zakona o varstvu okolja, določa:

- območje Zasavja (občin Trbovlje, Zagorje ob Savi in Hrastnik) kot degradirano območje zaradi preseganja mejnih vrednosti koncentracije PM₁₀ v zunanjem zraku in
- ukrepe za izboljšanje kakovosti zraka v zvezi z onesnaženostjo zraka s PM₁₀:
 1. zmanjševanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu sorazmerno prispevku, ki ga taka naprava ima pri onesnaževanju zraka zaradi te emisije;
 2. zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav;
 3. čiščenje cestnih površin zaradi zmanjšanja resuspenzije delcev v cestnem prometu;
 4. zmanjševanje emisije celotnega prahu iz gradbenih območij;
 5. zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav, gradbenih območij in cestnega prometa, ki kot lokalni viri emisije PM₁₀ v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka pomembno prispevajo k lokalnemu onesnaženju zraka, zaradi ugotavljanja dejanskih učinkov ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka na območju degradiranega okolja;
 6. zmanjšanje emisije delcev zaradi uporabe pirotehničnih sredstev.

Ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka po tej uredbi se bodo izvajali do leta 2016 oziroma dokler ne bo na podlagi monitoringa ugotovljeno, da na območju degradiranega okolja več let zapored ni preseganj mejnih vrednosti za PM₁₀.

Za izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka so pristojni:

1. upravljavci naprav s pomembno emisijo celotnega prahu za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu sorazmerno prispevku, ki ga taka naprava ima pri onesnaževanju zraka zaradi te emisije;
2. pristojni organi občin, ministrstvo in Eko sklad za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav;
3. upravljavci malih kurilnih naprav, izvajalci obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov na območju degradiranega okolja in upravljavci obstoječih daljinskih ogrevanj oziroma obstoječih distribucijskih omrežij plina za zmanjšanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav;
4. upravljavci regionalnih cest na območju degradiranega okolja in občine za čiščenje cestnih površin zaradi zmanjšanja resuspenzije delcev v cestnem prometu;
5. upravljavci gradbenih območij za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz teh območij;
6. v zvezi z ugotavljanjem dejanskih učinkov ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka na območju degradiranega okolja:
 - pristojni organi občin za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz kurilnih naprav, ki kot lokalni viri emisije celotnega prahu v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka pomembno prispevajo k lokalnemu onesnaženju zraka,
 - upravljavci gradbenih območij in upravljavci cest, ki kot lokalni viri emisije celotnega prahu v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka pomembno prispevajo k lokalnemu onesnaženju zraka;
7. uporabniki pirotehničnih sredstev za zmanjšanje emisije delcev zaradi uporabe pirotehničnih sredstev.

OSNUTEKI

Koordinacijo izvajanja ukrepov bo izvajal koordinator, ki ga bodo določile občine. Za koordinatorja se lahko določijo službe občinske uprave ene ali več občin, ali organizacija, ki izvaja naloge regionalnega razvoja na območju degradiranega okolja in so občine njene soustanoviteljice.

Država bo za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav v letu 2012 zagotovila 5 mio. evrov sredstev, ki bodo v obliki nepovratnih finančnih spodbud in posojil z ugodno obrestno mero Eko sklada na voljo fizičnim osebam - lastnikom malih kurilnih naprav, za nakup sodobnejših in okolju prijaznejših naprav za ogrevanje prostorov in/ali ogrevanje sanitarne vode.

S programom dajanja finančnih spodbud bo med ostalim določen prednostni vrstni red dodeljevanja nepovratnih finančnih spodbud in posojil z ugodno obrestno mero glede na vrste kurilnih naprav in območja znotraj območja degradiranega okolja, katerih zamenjava malih kurilnih naprav bo najbolj doprinesla k zmanjšanju onesnaženosti zraka s PM_{10} in zmanjšanju preseganj mejnih vrednosti za PM_{10} .

K onesnaževanju zraka s PM_{10} med malimi kurilnimi napravami največ prispevajo zastarele in slabo vzdrževane male kurilne naprave na trdno gorivo, kot je na primer les ali premog.

OSNUTEKI

Na podlagi prvega odstavka 24. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US in 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08 in 108/09) v zvezi s prvim odstavkom 15. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11) in na podlagi prvega odstavka 29. člena Zakona o eksplozivnih in pirotehničnih izdelkih (Uradni list RS št. 35/08) izdaja Vlada Republike Slovenije

Uredbo o načrtu za kakovost zunanjega zraka na območju občin Trbovlje, Zagorje ob Savi in Hrastnik

I. Splošne določbe

1. člen (namen)

(1) Ta uredba določa:

- območje degradiranega okolja zaradi prekomerne onesnaženosti zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: zraka) s PM_{10} znotraj območja SI2 (Alpsko in Panonsko območje) v podobmočju SI22, ki obsega območje občin Trbovlje, Zagorje ob Savi in Hrastnik, kot je definirano s Sklepom o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. XX/11) (v nadaljnjem besedilu: območje degradiranega okolja);
- glavne vire onesnaževanja na območju degradiranega okolja;
- vrste ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka v zvezi z onesnaženostjo zraka s PM_{10} (v nadaljnjem besedilu: ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka);
- območja naselij in znotraj njih območja dejanske rabe prostora, kjer je treba izvajati posamezne ukrepe za izboljšanje kakovosti zraka (v nadaljnjem besedilu: območja izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka);
- čas izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka;
- odgovorne organe in osebe za pripravo in izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, vključno z nalogami občine in države, obveznostmi izvajalcev javnih služb varstva okolja in oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja, ter obveznostmi povzročiteljev obremenitve;
- zavezance za plačilo stroškov izvedbe ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka;
- obseg in nosilca koordinacije izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka;
- način poročanja in obveščanja o izvajanju ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka;
- program monitoringa učinkov izvedenih ukrepov.

(2) Ta uredba določa tudi zahteve za izvajanje meritev emisije celotnega prahu in modelnega ocenjevanja onesnaženosti zraka s PM_{10} zaradi ocenjevanja regionalnega in urbanega ozadja onesnaženosti zraka ter prispevka lokalnega onesnaževanja in virov s pomembno emisijo celotnega prahu, ki morajo biti izpolnjene zaradi izvrševanja Odločbe Komisije 2004/224/EC z dne 20. februarja 2004 o določitvi načinov predložitve informacij o načrtih ali programih, zahtevanih v Direktivi Sveta 96/62/ES v zvezi z mejnimi vrednostmi nekaterih onesnaževal v zunanjem zraku (UL L št. 68 z dne 6.3.2004, str. 27).

2. člen (izrazi)

(1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

OSNUTEKI

1. upravljavec obstoječega daljinskega ogrevanja je sistemski operater distribucijskega omrežja toplote, ki opravlja svojo dejavnost kot gospodarsko javno službo;
2. upravljalec obstoječega distribucijskega omrežja plina je sistemski operater distribucijskega omrežja zemeljskega plina ali drugega energetskega plina, ki opravljajo svojo dejavnost kot lokalno gospodarsko javno službo plina;
3. celotni prah so vsi delci v odpadnih plinih ne glede na njihovo kemično sestavo in velikost;
4. razpršena emisija celotnega prahu v zrak je emisija prahu, ki ne nastane zaradi izpuščanja odpadnih plinov iz naprave skozi odvodnik;
5. občine so občine na območju degradiranega okolja;
6. monitoring kakovosti zraka je monitoring stanja okolja, ki obsega spremljanje in nadzorovanje kakovosti zraka in ga zagotavlja ministrstvo, pristojno za okolje (v nadaljevanju: ministrstvo);
7. naprave s pomembno emisijo celotnega prahu so:
 - srednje kurilne naprave na trdno gorivo v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav, in
 - naprave, ki so nepremični viri onesnaževanja v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, in katerih masni pretok celotnega prahu v odpadnih plinih presega mejno vrednost masnega pretoka celotnega prahu 0,1 kg/h ali ocenjena vrednost masnega pretoka razpršene emisije celotnega prahu presega 0,1 kg/h;
8. gradbeno območje so gradbišča ter območja, kjer se izvajajo podobne dejavnosti ali se uporabljajo gradbeni materiali ter druge snovi, ki povzročajo prašenje, na podoben način, kot na gradbiščih (proizvodnja, skladiščenje, odlaganje ali prekladanje gradbenih materialov ter drugih snovi, ki povzročajo prašenje, na prostem).

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo enak pomen kot ga določa predpis, ki ureja emisije snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav, predpis, ki ureja preprečevanje in zmanjševanje emisije delcev iz gradbišč, predpis, ki ureja kakovost zunanjega zraka, predpis, ki ureja ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka, ter zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih.

3. člen (območje degradiranega okolja)

(1) Zemljevid območja degradiranega okolja in lokacije merilnih postaj so prikazani v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Podatki o vrsti poselitve na območju degradiranega okolja (mesto, industrijsko območje ali podeželje), ocena onesnažene površine (km²) in števila prebivalstva, izpostavljenega onesnaženju, meteorološki podatki, ustrezni topografski podatki in podatki o vrsti elementov na območju, ki jih je treba zavarovati, so navedeni v prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe.

4. člen (lastnosti in ocenjevanje onesnaženosti)

Koncentracije PM₁₀ v zraku, izmerjene na območju degradiranega okolja, in tehnike, uporabljene pri ocenjevanju kakovosti zraka, so navedene v prilogi 3, ki je sestavni del te uredbe.

OSNUTEKI

5. člen

(viri onesnaževanja na območju degradiranega okolja)

(1) Na podlagi ugotovitev iz Operativnega programa varstva zunanjega zraka pred onesnaževanjem s PM₁₀ (52. redna seja Vlade Republike Slovenije z dne 3.11.2009; v nadaljnjem besedilu: Operativni program) izhaja, da so viri onesnaževanja zraka s PM₁₀ na območju degradiranega okolja predvsem:

- naprave s pomembno emisijo celotnega prahu;
- male kurilne naprave na trdno gorivo;
- cestni promet, predvsem zaradi resuspenzije delcev s cestnih površin, in
- gradbena območja.

(2) Posamezni viri emisij, ki so v večji meri vplivali na onesnaževanje na območju degradiranega okolja, in ocenjena količina emisije celotnega prahu iz teh virov so navedeni v prilogi 4, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Onesnaženost zraka s PM₁₀ zaradi vplivov iz drugih regij na območju degradiranega okolja je v letnem povprečju ocenjena od 8 do 12 mikrog/m³, način ocenjevanja pa je podrobneje obrazložen v Operativnem programu.

II. Ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka

1. Splošne določbe

6. člen

(analiza stanja in ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka)

Na podlagi podrobnejše analize stanja onesnaženosti zraka s PM₁₀ na območju degradiranega okolja iz Operativnega programa se kot ukrepe za izboljšanje kakovosti zraka opredeli:

1. zmanjševanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu sorazmerno prispevku, ki ga taka naprava ima pri onesnaževanju zraka zaradi te emisije;
2. zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav;
3. čiščenje cestnih površin zaradi zmanjšanja resuspenzije delcev v cestnem prometu;
4. zmanjševanje emisije celotnega prahu iz gradbenih območij;
5. zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav, gradbenih območij in cestnega prometa, ki kot lokalni viri emisije PM₁₀ v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka pomembno prispevajo k lokalnemu onesnaženju zraka, zaradi ugotavljanja dejanskih učinkov ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka na območju degradiranega okolja;
6. zmanjšanje emisije delcev zaradi uporabe pirotehničnih sredstev.

7. člen

(območja izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka)

(1) Območja naselij na območju degradiranega okolja in znotraj njih območja dejanske rabe prostora, kjer je treba izvajati posamezne vrste ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, so podrobneje določena v prilogi 5, ki je sestavni del te uredbe.

OSNUTEKI

(2) Zmanjševanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu se izvaja na celotnem območju degradiranega okolja sorazmerno prispevku, ki ga imajo te naprave pri onesnaževanju zraka zaradi emisije celotnega prahu.

(3) Zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav se izvaja na celotnem območju degradiranega okolja.

(4) Čiščenje cestnih površin zaradi zmanjševanja resuspenzije delcev v cestnem prometu se izvaja na območjih z oznako C iz priloge 5 te uredbe, na katerih se šteje, da emisija celotnega prahu iz cestnega prometa pomembno prispeva k onesnaženosti zraka s PM₁₀.

(5) Zmanjševanje emisije celotnega prahu iz gradbišč se izvaja na celotnem območju degradiranega okolja.

(6) Zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav in cestnega prometa, ki kot lokalni viri emisije PM₁₀ v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka pomembno prispevajo k lokalnemu onesnaženju zraka, se izvajajo na območjih z oznako L iz priloge 5 te uredbe, na katerih se šteje, da emisija celotnega prahu iz malih kurilnih naprav in cestnega prometa pomembno prispeva k onesnaženosti zraka kot lokalni vir emisije PM₁₀.

(7) Zaradi ugotavljanja prispevka, ki ga imajo naprave s pomembno emisijo celotnega prahu pri onesnaževanju zraka, se na celotnem območju degradiranega okolja izvajajo meritve emisije celotnega prahu in ostalih snovi iz teh naprav, meritve kakovosti zraka in modelno ocenjevanje prispevka naprav k onesnaženosti zraka.

8. člen

(cilj in čas izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka)

(1) Cilj izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka na območju degradiranega okolja je znižanje koncentracije PM₁₀ v zraku pod mejne vrednosti.

(2) Ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka po tej uredbi se bodo izvajali do leta 2016 oziroma dokler ne bo na podlagi monitoringa ugotovljeno, da na območju degradiranega okolja več let zapored ni preseganj mejnih vrednosti za PM₁₀.

(3) Pregled ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, izvajalcev teh ukrepov in njihovega finančnega vrednotenja ter organizacijska shema izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka so prikazani v prilogi 8, ki je sestavni del te uredbe.

2. Ukrep zmanjševanja emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu

9. člen

(zmanjševanje emisije iz naprav s pomembno emisijo)

(1) Zmanjševanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu obsega:

- izvajanje modelnega ocenjevanja prispevka, ki ga ima posamezna naprava s pomembno emisijo celotnega prahu pri onesnaževanju zraka, in
- zmanjševanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu sorazmerno prispevku, ki ga taka naprava ima pri onesnaževanju zraka.

OSNUTEKI

(2) Ukrep iz druge alineje prejšnjega odstavka tega člena lahko vključuje tudi dodatno zmanjševanje emisije iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu s spremembo moči ali obsega proizvodnje ali z drugimi ravnanji v dnevih, za katere se s prognostičnim načinom modeliranja napove preseganje dnevne mejne vrednosti za PM₁₀.

10. člen

(modelno ocenjevanje prispevka naprav s pomembno emisijo celotnega prahu)

(1) Modelno ocenjevanje prispevka, ki ga ima posamezna naprava s pomembno emisijo celotnega prahu pri onesnaževanju zraka, obsega:

1. izdelavo programa monitoringa onesnaženosti zraka na reprezentativnih mestih monitoringa kakovosti zraka in posebnih merilnih mestih, potrebnih za izdelavo ocen prispevka naprav s pomembno emisijo celotnega prahu;
2. izvajanje monitoringa kakovosti zraka na merilnih mestih iz prejšnje točke;
3. ocenjevanje prispevka k onesnaženosti zraka posamezne naprave s pomembno emisijo celotnega prahu;
4. izvajanje obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak:
 - z rednim in neprekinjenim pošiljanjem rezultatov trajnih meritev emisije celotnega prahu in ostalih snovi v zrak na mesto obdelave podatkov o emisiji celotnega prahu, če je za napravo s pomembno emisijo celotnega prahu izvajanje trajnih meritev določeno v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ali
 - z rednim in neprekinjenim pošiljanjem podatkov o obratovanju virov onesnaževanja ter izvajanjem občasnih meritev najmanj enkrat letno v zimskem obdobju v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, če je za napravo s pomembno emisijo celotnega prahu izvajanje občasnih meritev določeno v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja;
5. ocenjevanje dodatne obremenitve zraka zaradi razpršene emisije celotnega prahu v zrak iz kamnolomov, skladišč mineralnih surovin in industrijskih izdelkov ali polizdelkov ter drugih industrijskih naprav, pri katerih emisija celotnega prahu zaradi razpršenih virov presega 0,1 kg/h;
6. izdelavo predloga zmanjšanja emisije celotnega prahu za količino, ki je sorazmerna prispevku, ki ga ima posamezna vrsta naprave s pomembno emisijo celotnega prahu pri onesnaževanju zraka zaradi emisije celotnega prahu;
7. redno in neprekinjeno pošiljanje podatkov posebnih meritev kakovosti zunanjega zraka in meteoroloških razmer na mesto obdelave podatkov.

(2) Program modelnega ocenjevanja prispevka naprav s pomembno emisijo celotnega prahu pri onesnaževanju zraka (v nadaljnjem besedilu: program modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka) izdela ministrstvo v skladu z izhodišči iz priloge 6, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Priloga programa ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka so ocene letnih količin izpuščenega celotnega prahu v zrak iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu na območju degradiranega okolja.

(4) Program modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka mora omogočiti, da se za vsako leto njegovega izvajanja oceni delež, ki ga prispevajo k celotni obremenitvi zraka naprave s pomembno emisijo prahu, na podlagi rezultatov ocenjevanja regionalnega ozadja, urbanega ozadja, prispevka lokalnega onesnaževanja in prispevka naprav s pomembno emisijo celotnega prahu na način, ki je določen v Sporočilu Komisije COM(2008)403 glede uradnih obvestil o odlogih rokov za doseg skladnosti in oprostitev obveznosti uporabe

OSNUTEKI

nekaterih mejnih vrednosti v skladu z 22. členom Direktive 2008/50/ES o kakovosti zraka in čistejšem zraku za Evropo in je shematsko prikazan v prilogi 7, ki je sestavni del te uredbe.

(5) Ministrstvo zagotovi pregled in morebitno dopolnitev programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka za vsako leto.

11. člen

(izvajanje programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka)

(1) Program modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka se izvaja z ocenjevanjem dodatne in celotne obremenitve zraka v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

(2) Ocenjevanje dodatne in celotne obremenitve zraka iz prejšnjega odstavka mora zagotoviti v okviru izvajanja obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak upravljavec naprave, ki se v skladu z merili te uredbe uvršča med naprave s pomembno emisijo celotnega prahu.

(3) V okviru ocenjevanja dodatne in celotne obremenitve iz prvega odstavka tega člena se v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, izvajajo posebne meritve kakovosti zraka in meteoroloških razmer, na podlagi katerih je možno oceniti delež, ki ga prispevajo k celotni obremenitvi druge naprave, ki vplivajo na kakovost zraka na območju degradiranega okolja.

(4) Če je za posamezno napravo s pomembno emisijo celotnega prahu ministrstvo v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, v okoljevarstvenem dovoljenju že določilo program ocenjevanja celotne obremenitve, se izvajanje tega programa šteje za obveznosti upravljavca naprave iz prejšnjega odstavka.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek je potrebno zagotoviti v okviru posebnih meritev kakovosti zraka tudi avtomatske meritve PM₁₀ z merilniki, ki zagotavljajo sprotne in neprekinjene meritve koncentracije PM₁₀ v zraku.

(6) Ocene letnih količin izpuščenega celotnega prahu v zrak iz tretjega odstavka 10. člena te uredbe zagotovijo upravljavci naprav s pomembno emisijo celotnega prahu, izdelajo pa jih pooblaščen izvajalci obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak na podlagi podatkov, pridobljenih z izvajanjem obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, ter na način, ki je določen v predpisu, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

12. člen

(izbor in plačilo stroškov strokovne organizacije)

(1) Ministrstvo za vsako leto posebej ali za največ triletno obdobje izbere strokovno organizacijo za izvajanje programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka v skladu s predpisi o javnih naročilih.

(2) Ministrstvo mora pred postopkom izbora strokovne organizacije na svojih spletnih straneh objaviti program modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka, katerega izvajanje je predmet javnega razpisa.

(3) Za strokovno organizacijo se izbere organizacija, ki ima pooblastilo za ocenjevanje celotne obremenitve zunanega zraka v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in

OSNUTEKI

obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, in reference na področju modelnega ocenjevanja onesnaženosti zraka.

(4) Upravljavec naprave s pomembno emisijo celotnega prahu mora najpozneje:

- do 30. septembra v tekočem letu izvajanja programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka dogovoriti izvajanje obratovalnega monitoringa z izbrano strokovno organizacijo,
- do 15. oktobra v tekočem letu izvajanja programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka posredovati izbrani strokovni organizaciji podatke o emisiji celotnega prahu in obratovanju naprav za čiščenje odpadnih plinov.

(5) Stroške strokovne organizacije plačajo upravljavci naprav s pomembno emisijo celotnega prahu sorazmerno količini izpuščenega celotnega prahu v zrak v preteklem letu.

(6) Strokovna organizacija pošlje ministrstvu seznam naprav s pomembno emisijo celotnega prahu, izračun njihovega sorazmernega deleža pri plačilu njenih stroškov ter celotne njene stroške v preteklem letu, ki jih ministrstvo objavi na svojih spletnih straneh.

13. člen

(obveznosti strokovne organizacije)

(1) Strokovna organizacija mora izvajati ocenjevanje prispevka k onesnaženosti zraka v skladu s programom modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka in njegovimi dopolnitvami.

(2) Strokovna organizacija izdelava poročilo o ocenjevanju prispevka k onesnaženosti zraka za vsako leto in predlaga dopolnitve programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka.

(3) Strokovna organizacija po preteku 30 mesecev izvajanja ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka izdelava predlog zmanjšanja emisije celotnega prahu, v katerih za vsako vrsto naprav s pomembno emisijo celotnega prahu posebej izračuna potrebno zmanjšanje emisije celotnega prahu ter predlagano zmanjšanje obrazloži.

(4) Predlog zmanjšanja emisije celotnega prahu iz prejšnjega odstavka mora strokovna organizacija posredovati ministrstvu.

14. člen

(zmanjšanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu)

(1) Ministrstvo pripravi načrt zmanjšanja emisije celotnega prahu za vsako vrsto naprav s pomembno emisijo celotnega prahu na območju degradiranega okolja na podlagi predloga zmanjšanja emisije celotnega prahu iz četrtega odstavka 13. člena te uredbe.

(2) Vlada Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, predpiše upravljavcem posamezne vrste naprav s pomembno emisijo celotnega prahu vse obveznosti, ki so na podlagi načrta zmanjšanja emisije celotnega prahu strožje od predpisanih ali z okoljevarstvenim dovoljenjem določenih mejnih vrednosti emisije ali pravil ravnanja.

(3) Če ima upravljavec naprave s pomembno emisijo celotnega prahu iz prejšnjega odstavka okoljevarstveno dovoljenje, mu ministrstvo po uradni dolžnosti naloži njegove obveznosti iz prejšnjega odstavka in določi rok za njihovo izpolnitev z odločbo, s katero se delno ali v celoti spremeni ali dopolni izdano okoljevarstveno dovoljenje.

3. Ukrep zmanjševanja emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav

15. člen

(zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav)

(1) Zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav obsega:

1. izdelavo in vodenje evidence malih kurilnih naprav za območje degradiranega okolja;
2. priključevanje stavb, ki se ogrevajo s toploto iz malih kurilnih naprav na trdno gorivo, na obstoječo daljinsko ogrevanje ali na obstoječe distribucijsko omrežje plina;
3. spodbujanje priključevanja stavb, ki se ogrevajo s toploto iz male kurilne naprave na trdno gorivo, na obstoječe daljinsko ogrevanje ali na obstoječe distribucijsko omrežje plina;
4. spodbujanje zamenjave malih kurilnih naprav:
 - z napravami, ki izpolnjujejo zahteve o emisijah snovi v zrak za male kurilne naprave na območju degradiranega okolja v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav, ali
 - z napravami, ki z rabo sončne energije, geotermalne energije ali toplote okolja ogrevajo prostore v stavbah ali ogrevajo sanitarno vodo v stavbah ali oboje;
5. spodbujanje zamenjave malih kurilnih naprav:
 - z napravami na plinasto gorivo, ki izpolnjujejo zahteve o emisijah snovi v zrak za male kurilne naprave v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav, ali
 - z napravami, ki z rabo sončne energije, geotermalne energije ali toplote okolja ogrevajo prostore v stavbah ali ogrevajo sanitarno vodo v stavbah ali oboje;
6. spodbujanje zamenjave malih kurilnih naprav z napravami, ki z rabo sončne energije, geotermalne energije ali toplote okolja ogrevajo prostore v stavbah ali ogrevajo sanitarno vodo v stavbah ali oboje.

(2) Evidenco malih kurilnih naprav, ki jo ministrstvo vodi na podlagi predpisa o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom, se za območje degradiranega okolja vodi z naslednjimi podatki:

- identifikacijskimi podatki o stavbi in stanovanju ali poslovnem prostoru, v katerih ogreva prostore ali sanitarno vodo mala kurilna naprava, iz registra nepremičnin;
- podatki o tehnični možnosti priključitve stavbe na obstoječo daljinsko ogrevanje ali na obstoječe distribucijsko omrežje plina;
- podatki o priključitvi stanovanja ali poslovnem prostoru na obstoječo daljinsko ogrevanje ali na obstoječe distribucijsko omrežje plina;
- podatki o vrsti male kurilne naprave v skladu s klasifikacijo malih kurilnih naprav iz predpisa, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav;
- podatek o moči male kurilne naprave, vrsti goriva, ki ga uporablja, letu proizvodnje male kurilne naprave, ter o proizvajalcu ali tipu male kurilne naprave;
- podatek o tem, ali se mala kurilna naprava uporablja kot glavni ali dodatni sistem ogrevanja, če se mala kurilna naprava uporablja za ogrevanje prostorov;
- podatek o izpolnjevanju zahtev v zvezi z emisijo snovi v zrak, ki so za male kurilne naprave določene v predpisu, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav;
- podatek o povprečnem obratovalnem času in o letni porabi goriva male kurilne naprave;
- površino stanovanjskih ali poslovnih prostorov, če se mala kurilna naprava uporablja za ogrevanje prostorov;

OSNUTEKI

- opis zračnikov, dimnih vodov in pomožnih naprav, ki se uporabljajo v zvezi z obratovanjem male kurilne naprave;
- podatki o opravljenih storitvah dimnikarske službe.

(3) Spodbujanje iz 3. točke prvega odstavka tega člena je dajanje finančnih ugodnosti, ki jih za priključitev na obstoječe omrežje daljinskega ogrevanja ali obstoječe distribucijsko omrežje plina nudijo občine.

(4) Spodbujanje iz 4., 5. in 6. točke prvega odstavka tega člena je dajanje nepovratnih finančnih spodbud in posojil z ugodno obrestno mero Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad).

(5) Za namene izvajanja določb te uredbe pošlje ministrstvo podatke iz evidence iz drugega odstavka tega člena občinam na njihovo zahtevo.

16. člen

(izvajanje zmanjševanja emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav)

(1) Izvajanje zmanjševanja emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav zagotavljajo:

- izvajalci obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov na območju degradiranega okolja,
- upravljavci obstoječih daljinskih ogrevanj oziroma obstoječih distribucijskih omrežij plina,
- Eko sklad,
- občine,
- ministrstvo in
- upravljavci malih kurilnih naprav.

(2) Izvajalci obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov v okviru izvajanja koncesijske dejavnosti posredujejo podatke iz drugega odstavka 15. člena te uredbe ministrstvu, za namene iz 2. do 6. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe.

(3) Občine zagotovijo vsaka za svoje območje izdelavo programa priključevanja stavb na obstoječe daljinsko ogrevanje ali na obstoječe distribucijsko omrežje plina, vključno s ponudbo finančnih ugodnosti za priključitev na obstoječe omrežje daljinskega ogrevanja ali obstoječe distribucijsko omrežje plina.

(4) Občine zagotovijo vsaka za svoje območje pregled in morebitno dopolnitev programov priključevanja stavb na obstoječe daljinsko ogrevanje ali na obstoječe distribucijsko omrežje plina za vsako leto najpozneje do 30. novembra preteklega leta ter jih pregledane in dopolnjene posredujejo koordinatorju.

17. člen

(Eko sklad)

(1) Eko sklad pridobi sredstva za izvajanje četrtega odstavka 15. člena te uredbe in sredstva za pokritje stroškov izvedbe iz Sklada za podnebne spremembe, proračunskega sklada oziroma neposredno iz državnega proračuna.

(2) Eko sklad dodeljuje sredstva iz prejšnjega odstavka na podlagi javnega poziva skladno z določbami, ki urejajo dodeljevanje sredstev Eko sklada iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

18. člen
(spodbujanje zamenjave malih kurilnih naprav)

(1) Do nepovratnih finančnih spodbud in posojil z ugodno obrestno mero Eko sklada za zamenjavo malih kurilnih naprav z napravami iz 4. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe so upravičeni investitorji, ki so fizične osebe s stalnim prebivališčem znotraj območja degradiranega okolja, kjer nimajo možnosti priklopa na toplovod ali plinovod in se ogrevajo z napravami, ki ne izpolnjujejo zahteve o emisijah snovi v zrak za male kurilne naprave na območju degradiranega okolja v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav.

(2) Do nepovratnih finančnih spodbud in posojil z ugodno obrestno mero Eko sklada za zamenjavo malih kurilnih naprav z napravami iz 5. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe, so upravičeni investitorji, ki so fizične osebe s stalnim prebivališčem znotraj območja degradiranega okolja, kjer imajo možnost priklopa na plinovod in se ogrevajo z napravami, ki ne izpolnjujejo zahteve o emisijah snovi v zrak za male kurilne naprave na območju degradiranega okolja v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav.

(3) Do nepovratnih finančnih spodbud in posojil z ugodno obrestno mero Eko sklada za zamenjavo malih kurilnih naprav z napravami iz 6. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe, so upravičeni investitorji, ki so fizične osebe s stalnim prebivališčem znotraj območja degradiranega okolja, kjer imajo možnost priklopa na toplovod in se ogrevajo z napravami, ki ne izpolnjujejo zahteve o emisijah snovi v zrak za male kurilne naprave na območju degradiranega okolja v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav.

(4) Na območju, kjer je možnost priklopa na plinovod in toplovod, za podelitev nepovratnih finančnih spodbud in posojil z ugodno obrestno mero Eko sklada veljajo pogoji iz prejšnjega odstavka.

(5) Višina nepovratne finančne spodbude znaša 50 % priznanih stroškov naložbe. Za financiranje razlike med nepovratno finančno spodbudo Eko sklada in celotnimi priznanimi stroški naložbe lahko upravičenec pridobi tudi posojilo z ugodno obrestno mero Eko sklada.

(6) Upravičenec, ki je lastnik objekta, kjer se naložba izvaja, in je prejemnik denarne socialne pomoči oziroma izredne socialne pomoči, lahko pridobi nepovratno finančno spodbudo Eko sklada v višini 100 % priznanih stroškov naložbe.

(7) Eko sklad dodeljuje nepovratne finančne spodbude in posojila z ugodno obrestno mero po tej uredbi na podlagi programa dajanja finančnih spodbud, ki ga pripravi ministrstvo v sodelovanju z Eko skladom. Izhodišča za ta program izdelajo občine.

(8) Program dajanja finančnih spodbud iz prejšnjega odstavka določa:

- območja znotraj degradiranega okolja, kjer obstaja možnost priklopa na toplovod oziroma plinovod, znotraj katerega se lahko namenljajo spodbude iz 3. točke prvega odstavka 15. člena uredbe,
- območja znotraj degradiranega okolja, kjer ne obstaja možnost priklopa na toplovod ali plinovod, znotraj katerega se namenljajo spodbude iz 4. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe,
- območja znotraj degradiranega okolja, kjer obstaja možnost priklopa na plinovod, znotraj katerega se namenljajo spodbude iz 5. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe,

OSNUTEKI

- območja znotraj degradiranega okolja, kjer obstaja možnost priklopa na toplovod, znotraj katerega se namenjuje spodbude iz 6. točke prvega odstavka 15. člena te uredbe,
- obseg sredstev za izvedbo tega programa ter delež sredstev, ki jih Eko sklad uporabi za zagotavljanje pogojev za izvajanje tega programa,
- ukrepe, merila in načine izvajanja spodbud za zmanjševanje emisij snovi v zrak,
- prednostni vrstni red dodeljevanja nepovratnih finančnih spodbud in posojil z ugodno obrestno mero glede na vrste kurilnih naprav in območja znotraj območja degradiranega okolja, katerih zamenjava malih kurilnih naprav bo najbolj doprinesla k zmanjšanju onesnaženosti zraka s PM_{10} in zmanjšanju preseganj mejnih vrednosti za PM_{10} .

4. Ukrep zmanjševanja resuspenzije delcev v cestnem prometu

19. člen (čiščenje cestnih površin)

- (1) Čiščenje cestnih površin se izvaja zaradi zmanjševanja resuspenzije delcev v cestnem prometu na cestah na območjih z oznako C iz priloge 5 te uredbe.
- (2) Ukrepi čiščenja cestnih površin zaradi zmanjševanja resuspenzije delcev so:
 - pometanje in odsesavanje prahu s stroji, ki so opremljeni za mokro pometanje ter vsesavanje smeti in prahu, ki se dviga ob krtačenju cestne površine;
 - vodno spiranje cestnega prahu;
 - obdelava cestišča s snovmi, ki vežejo cestni prah v večje delce, ki zaradi velikosti ne resuspendirajo.
- (3) Čiščenje cestnih površin zaradi zmanjševanja resuspenzije delcev se izvaja:
 - najmanj enkrat tedensko v zimskem času (od 1. oktobra do 31. marca) in najmanj enkrat na tri tedne v letnem času (od 1. aprila do 30. septembra) razen v tednih, ko so cestne površine več kot dva dni prekrите s snegom ali pa so več kot dva dni omočene zaradi padavin, in
 - v dnevih, za katere se s prognostičnim načinom modeliranja napove preseganje dnevne mejne vrednosti za PM_{10} .

20. člen (izvajalci čiščenja cestnih površin)

- (1) Izvajalci čiščenja cestnih površin so upravljavec regionalnih cest na območju degradiranega okolja (v nadaljnjem besedilu: upravljavec regionalnih cest) in občine oziroma njeni pooblaščen vzdrževalci javnih cest.
- (2) Upravljavec regionalnih cest in občine izdelajo za vsako leto posebej program čiščenja cestnih površin v skladu z zahtevami iz prejšnjega člena, vključno s pregledom stroškov za izvedbo tega programa in navedbo odgovorne osebe, ki je s strani upravljavca regionalnih cest in občin oziroma njenega pooblaščenega vzdrževalca javnih cest zadolžena za izvedbo čiščenja cestnih površin.
- (3) Dodatne stroške čiščenja cestnih površin, ki nastanejo zaradi izvajanja ukrepov po tej uredbi, si upravljavec regionalnih cest in občine razdelijo tako, da upravljavec regionalnih cest plača najmanj 40 % izvedbe programa čiščenja cestnih površin.

OSNUTEKI

(4) Upravljavec regionalnih cest in občine zagotovijo izdelavo programa čiščenja cestnih površin za vsako leto najpozneje do 30. novembra preteklega leta ter ga posredujejo koordinatorju.

(5) O čiščenju cestnih površin zaradi zmanjševanja resuspenzije delcev mora oseba, ki je s strani upravljavca regionalnih cest in občinskega pooblaščenega vzdrževalca javnih cest zadolžena za izvedbo čiščenja cestnih površin, voditi obratovalni dnevnik, v katerega se vpisujejo podatki o:

- vrsti stroja, s katerim se izvaja čiščenje cestnih površin,
- terminih čiščenja za vsak odsek regionalne ceste v občinah posebej in
- vzrokih zaradi katerih se čiščenje cestnih površin ni izvajalo (na primer prekritost cestnih površin s snegom, omočenost cest zaradi padavin).

5. Ukrep zmanjševanja emisije celotnega prahu iz gradbenih območij

21. člen

(zmanjševanje emisije celotnega prahu iz gradbenih območij)

(1) Zmanjševanja emisije celotnega prahu iz gradbenih območij, se izvaja v skladu s predpisom, ki ureja preprečevanje in zmanjševanje emisije delcev iz gradbišč.

(2) Stroške zmanjševanja emisije celotnega prahu iz gradbenih območij krijejo investitorji gradnje objektov na območju degradiranega okolja ali upravljavci gradbenih območij.

6. Ukrep zmanjševanja emisije delcev iz lokalnih virov emisije

22. člen

(zmanjševanje emisije iz lokalnih virov emisije v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka)

(1) Zmanjševanje emisije celotnega prahu iz lokalnih virov emisije v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka na območjih z oznako L iz priloge 5 te uredbe, se izvaja zaradi pridobivanja relevantnih izmerjenih vrednosti onesnaženosti zraka s PM₁₀ na območju degradiranega okolja, pri čemer naj bi bila onesnaženost pretežno posledica urbanega oziroma regionalnega ozadja onesnaženosti zraka in emisije naprav s pomembno emisijo celotnega prahu v razdalji do 5 km od merilnega mesta.

(2) Upravljavec male kurilne naprave v neposredni bližini merilnega mesta na območjih z oznako L iz priloge 5 te uredbe zmanjša emisije snovi v zrak v skladu s programom izvajanja zmanjševanja emisije celotnega prahu iz lokalnih virov emisije v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka (v nadaljnjem besedilu: program zmanjševanja emisije iz lokalnih virov).

(3) Program zmanjševanja emisije iz lokalnih virov pripravi občina, na območju katere se nahaja merilno mesto.

(4) Program zmanjševanja emisije iz lokalnih virov potrdi ministrstvo.

(5) Občina zagotovi pregled in morebitno dopolnitev programa zmanjševanja emisije iz lokalnih virov za vsako leto najpozneje do 30. novembra preteklega leta, ter ga pregledanega in dopolnjenega posreduje ministrstvu v potrditev.

OSNUTEKI

(6) Stroške priprave ter pregledov in morebitnih dopolnitev programa zmanjševanja emisije iz lokalnih virov krijejo občine.

7. Ukrep zmanjšanja emisije celotnega prahu zaradi uporabe pirotehničnih sredstev

23. člen

(omejitev uporabe pirotehničnih sredstev na območju degradiranega okolja)

Na območju degradiranega okolja je v zimskem času (od 1. oktobra do 31. marca) prepovedana uporaba ognjemetnih izdelkov.

III. Odgovorni organi in osebe

24. člen

(odgovorni organi in osebe za pripravo in izvajanje ukrepov)

(1) Za pripravo ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka je zagotavlja ministrstvo.

(2) Za izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka so pristojni:

1. upravljavci naprav s pomembno emisijo celotnega prahu za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu sorazmerno prispevku, ki ga taka naprava ima pri onesnaževanju zraka zaradi te emisije;
2. pristojni organi občin, ministrstvo in Eko sklad za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav;
3. upravljavci malih kurilnih naprav, izvajalci obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov na območju degradiranega okolja in upravljavci obstoječih daljinskih ogrevanj oziroma obstoječih distribucijskih omrežij plina za zmanjšanje emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav;
4. upravljavci regionalnih cest na območju degradiranega okolja in občine za čiščenje cestnih površin zaradi zmanjšanja resuspenzije delcev v cestnem prometu;
5. upravljavci gradbenih območij za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz teh območij;
6. v zvezi z ugotavljanjem dejanskih učinkov ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka na območju degradiranega okolja:
 - pristojni organi občin za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz kurilnih naprav, ki kot lokalni viri emisije celotnega prahu v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka pomembno prispevajo k lokalnemu onesnaženju zraka,
 - upravljavci gradbenih območij in upravljavci cest, ki kot lokalni viri emisije celotnega prahu v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka pomembno prispevajo k lokalnemu onesnaženju zraka;
7. uporabniki pirotehničnih sredstev za zmanjšanje emisije delcev zaradi uporabe pirotehničnih sredstev.

(3) Ministrstvo pripravi podrobnejši letni program ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka (v nadaljnjem besedilu: podrobnejši letni program ukrepov) v prihodnjem letu in ga do 30. novembra v tekočem letu posreduje občinam v mnenje.

(4) Za pripravo podrobnejšega letnega programa ukrepov mora koordinator iz 25. člena te uredbe zbrati od oseb iz 1., 2., 4., 5. in 6. točke drugega odstavka tega člena predloge in podatke za pripravo podrobnejšega letnega programa ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka v prihodnjem letu in jih posredovati ministrstvu do 30. septembra v tekočem letu.

OSNUTEKI

25. člen

(koordinacija izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka)

- (1) Koordinacija izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka obsega:
 - usklajevanje nosilcev izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka,
 - poročanje in obveščanje ministrstva in občin o izvajanju ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka in
 - ozaveščanje prebivalstva o pomenu izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka.
- (2) Koordinacijo iz prejšnjega odstavka izvaja koordinator, ki ga določijo občine.
- (3) Za koordinatorja se lahko določijo službe občinske uprave ene ali več občin, ali organizacija, ki izvaja naloge regionalnega razvoja na območju degradiranega okolja in so občine njene soustanoviteljice.
- (4) Stroške koordinatorja krijejo občine.
- (5) Shematski pregled ukrepov, nalog in finančno vrednotenje ukrepov je opredeljen v prilogi 8, ki je sestavni del te uredbe.

26. člen

(ozaveščanje prebivalstva)

- (1) Program ozaveščanja prebivalstva o pomenu izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka na območju degradiranega okolja (v nadaljnjem besedilu: program ozaveščanja) pripravi koordinator.
- (2) Program ozaveščanja potrdijo občine.
- (3) Pred predložitvijo programa ozaveščanja občinam v potrditev mora koordinator pridobiti pozitivno mnenje ministrstva.
- (4) Koordinator zagotovi pregled in morebitno dopolnitev programa ozaveščanja za vsako leto najpozneje do 30. novembra preteklega leta ter ga pregledanega in dopolnjenega posreduje v potrditev občinam.
- (5) Stroške priprave ter pregledov in morebitnih dopolnitev programa ozaveščanja in stroške izvedbe tega programa zagotovijo občine.

VI. Poročanje in obveščanje o izvajanju ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka

27. člen

(poročanje in obveščanje o izvajanju ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka)

- (1) Osebe, ki so pristojne za izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka iz 1., 2., 4., 5. in 6. točke drugega odstavka 24. člena te uredbe, morajo za vsako leto pripraviti letno poročilo o izvajanju ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka v preteklem letu. Letno poročilo za preteklo leto, izdelano v skladu z navodili iz programa ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, je treba najpozneje do 31. januarja posredovati v pisni in elektronski obliki koordinatorju.

OSNUTEKI

- (2) Koordinator pripravi poročilo o izvajanju ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka in ga najpozneje do 31. marca posreduje v pisni in elektronski obliki ministrstvu.
- (3) Koordinator mora pridobiti pozitivno mnenje občin, preden predloži ministrstvu poročilo o izvajanju programa ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka za preteklo leto.
- (4) Poročilo o izvajanju programa ukrepov iz drugega odstavka tega člena je dostopno javnosti na spletnih straneh ministrstva in občin.
- (5) Rezultati meritev emisij celotnega prahu in ostalih snovi iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu, posebnih meritev kakovosti zraka in modelnega ocenjevanja prispevka naprav k onesnaženosti zraka so dostopni javnosti. Na spletnih straneh ministrstva in občin se objavi povezava do objavljenih podatkov.

VII. Monitoring učinkov izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka

28. člen (monitoring učinkov izvajanja ukrepov)

- (1) Monitoring učinkov izvedenih ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka v skladu s to uredbo se izvaja v skladu s predpisom, ki ureja ocenjevanje kakovosti zunanega zraka in predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.
- (2) Ministrstvo zagotovi za čas izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka monitoring kakovosti zraka na merilnih mestih, ki so reprezentativna in za območje degradiranega okolja predvidena v Operativnem programu ter opremljena za avtomatske meritve PM₁₀ z merilniki, ki zagotavljajo sprotne in neprekinjene meritve koncentracije PM₁₀ v zraku.
- (3) Na vseh merilnih mestih iz prejšnjega odstavka se poleg meritev koncentracije PM₁₀ v zraku izvajajo še sprotne in neprekinjene meritve koncentracije žveplovega dioksida, dušikovega dioksida in dušikovih oksidov v zraku.
- (4) Reprezentativnost merilnih mest se preverja v skladu s smernicami, ki jih v ta namen pripravi Evropska komisija.

VIII. Nadzor in prekrški

29. člen (nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravljajo inšpektorji, pristojni za varstvo okolja.
- (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka so za nadzor na določbami 19. in 20. člena te uredbe pristojni inšpektorji, pristojni za promet, za nadzor nad določbo 23. člena te uredbe pa inšpektorji, pristojni za notranje zadeve in policija.

30. člen
(prekrški)

(1) Z globo od 4.000 do 60.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki je po določbah te uredbe izvajalec ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, če kot:

1. upravljavec naprave s pomembno emisijo celotnega prahu na območju degradiranega okolja ne zagotovi ocenjevanja dodatne in celotne obremenitve zraka iz prejšnjega odstavka v okviru izvajanja obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak v skladu z drugim odstavkom 11. člena te uredbe,
2. upravljavec naprave s pomembno emisijo celotnega prahu na območju degradiranega okolja ne zagotovi izdelavo ocene letnih količin izpuščenega celotnega prahu v zrak v skladu s šestim odstavkom 11. člena te uredbe;
3. upravljavec naprave s pomembno emisijo celotnega prahu na območju degradiranega okolja najpozneje do 30. septembra v tekočem letu izvajanja programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka ne dogovori izvajanja obratovalnega monitoringa z izbrano strokovno organizacijo v skladu s prvo alinejo četrtega odstavka 12. člena te uredbe;
4. upravljavec naprave s pomembno emisijo celotnega prahu na območju degradiranega okolja najpozneje do 15. oktobra v tekočem letu izvajanja programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka ne posreduje izbrani strokovni organizaciji podatke o emisiji celotnega prahu in ostalih snovi ter obratovanju naprav za čiščenje odpadnih plinov v skladu z drugo alinejo četrtega odstavka 12. člena te uredbe;
5. upravljavec naprave s pomembno emisijo celotnega prahu na območju degradiranega okolja ne plača stroške izbrane strokovne organizacije sorazmerno količini izpuščenega celotnega prahu v zrak v preteklem letu v skladu s petim odstavkom 12. člena te uredbe;
6. strokovna organizacija ne izvaja ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka v skladu s prvim odstavkom 13. člena te uredbe;
7. strokovna organizacija ne izdelava za vsako leto poročilo o ocenjevanju prispevka k onesnaženosti zraka v skladu z drugim odstavkom 13. člena te uredbe;
8. strokovna organizacija po preteku 30 mesecev izvajanja ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka ne izdelava predloga zmanjšanja emisije celotnega prahu v skladu s tretjim odstavkom 13. člena te uredbe oziroma ga ne posreduje ministrstvu v skladu s četrtem odstavkom 13. člena te uredbe;
9. izvajalec obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov v okviru izvajanja svoje koncesijske dejavnosti ne posreduje podatkov iz drugega odstavka 15. člena te uredbe ministrstvu v skladu z drugim odstavkom 16. člena te uredbe;
10. oseba, ki je s strani občinskega pooblaščenega vzdrževalca javnih cest zadolžena za izvedbo čiščenja cestnih površin, ne vodi obratovalnega dnevnika v skladu s petim odstavkom 20. člena te uredbe;
11. upravljavec male kurilne naprave v neposredni bližini merilnega mesta ne zmanjša emisije snovi v zrak v skladu s programom zmanjševanja emisije iz lokalnih virov iz drugega odstavka 22. člena te uredbe.

(2) Z globo od 4.000 do 30.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 1.200 do 6.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

OSNUTEKI

31. člen (prekršek)

(1) Z globo od 4.000 do 60.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki uporablja ognjemetne izdelke na območju degradiranega okolja v zimskem času (od 1. oktobra do 31. marca) glede na določbo 23. člena te uredbe.

(2) Z globo od 4.000 do 30.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 1.200 do 6.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(4) Z globo od 400 do 1.200 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi posameznik.

IX. Prehodne in končna določba

32. člen (priprava ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka)

Ministrstvo pripravi podrobnejši letni program ukrepov iz tretjega odstavka 24. člena te uredbe za leto 2012 najpozneje štiri mesece po uveljavitvi te uredbe.

33. člen (obvestilo o določitvi koordinatorja)

Občine obvestijo vlado o določitvi koordinatorja izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka iz drugega odstavka 25. člena te uredbe najpozneje 30 dni po uveljavitvi te uredbe.

34. člen (vodenje evidence malih kurilnih naprav za območje degradiranega okolja)

(1) Evidenco malih kurilnih naprav za območje degradiranega okolja iz drugega odstavka 15. člena do vzpostavitve evidence malih kurilnih naprav v skladu s predpisi, ki urejajo izvajanje državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije (v nadaljevanju: evidenca malih kurilnih naprav državne gospodarske javne službe) vzdržujejo izvajalci obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov v elektronski obliki, ki jo določi ministrstvo.

(2) Po vzpostavitvi evidence malih kurilnih naprav državne gospodarske javne službe se evidenca malih kurilnih naprav za območje degradiranega okolja za potrebe izvajanja te uredbe vodi v okviru evidence malih kurilnih naprav državne gospodarske javne službe.

OSNUTEK!

35. člen (plačilo stroškov strokovne organizacije)

Ne glede na določbo petega odstavka 12. člena te uredbe stroške strokovne organizacije v letih 2012 in 2013 plačajo upravljalci naprav iz tabele 2 iz priloge 4 te uredbe. Sorazmerni delež posameznega upravljalca naprav pri plačilu stroškov strokovne organizacije se za leti 2012 in 2013 izračuna glede na količine izpuščenega celotnega prahu v letu 2009, ki so navedene v tabeli 2 iz priloge 4 te uredbe.

36. člen (veljavnost predpisa)

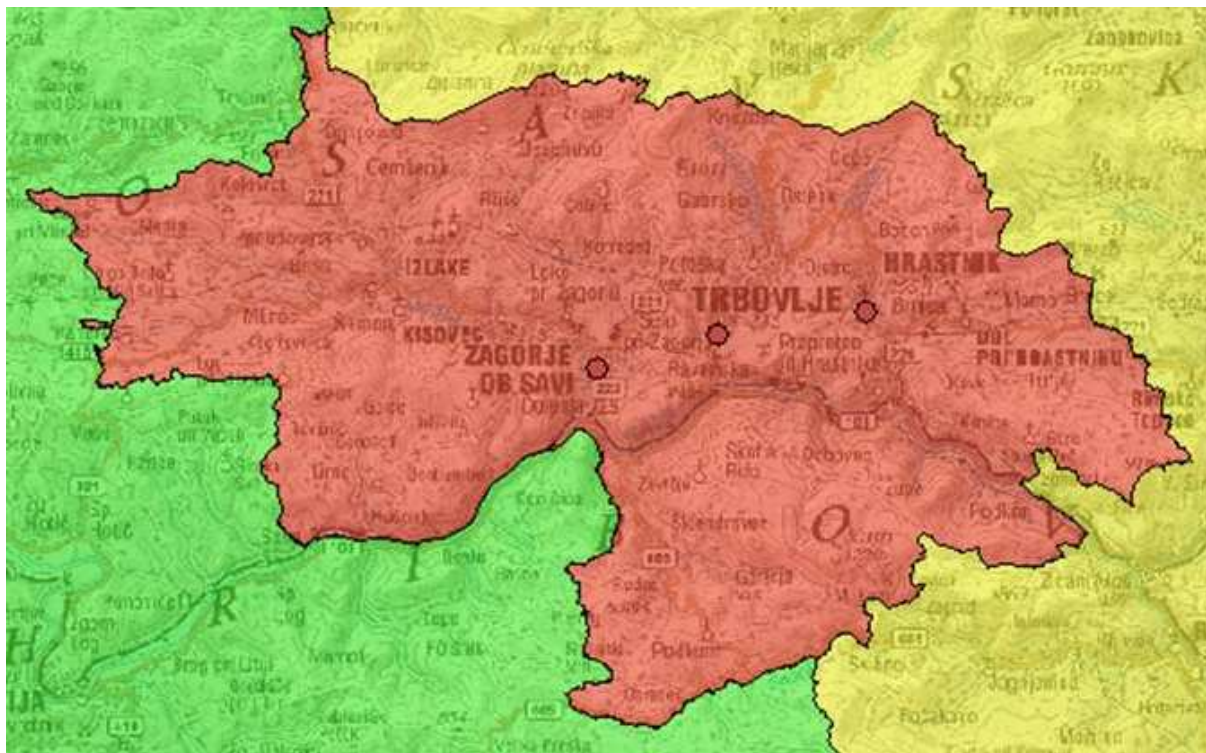
Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.:
Ljubljana, dne
EVA:

Vlada Republike Slovenije
Borut Pahor
Predsednik

PRILOGA 1

Zemljevid območja degradiranega okolja in lokacija merilnih postaj

Vir: spletna stran Atlas okolja (Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje), http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso

PRILOGA 2

Podatki o vrsti poselitve na območju degradiranega okolja (mesto, industrijsko območje ali podeželje), ocena onesnažene površine (km²) in števila prebivalstva, izpostavljenega onesnaženju, meteorološki podatki, ustrezni topografski podatki in podatki o vrsti elementov na območju, ki jih je treba zavarovati

Tabela 1: Podatki o podobmočju SI22

Oznaka podobmočja	Obseg podobmočja	Vrsta poselitve na območju degradiranega okolja (mesto, industrijsko območje in podeželje)	Površina podobmočja [km ²]	Število prebivalstva v podobmočju (v letu 2007)
SI22	Območje občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi	mestno naselje Trbovlje v Občini Trbovlje, mestno naselje Zagorje ob Savi v Občini Zagorje ob Savi, mestno naselje Hrastnik v Občini Hrastnik, industrijsko območje in več podeželskih naselij	264	45360

OSNUTEKI

Tabela 2: Podatki o območjih v podobmočju SI22, kjer so postavljena merilna mesta

Kraj merilnega mesta	Eol šifra merilne postaje	Lokalna šifra merilne postaje	Nad-morska višina merilnega mesta [m]	Gauss-Krüger koordinata y	Gauss-Krüger koordinata x	Tip merilnega mesta	Tip območja	Značilnost območja	Geo-grafska značilnost	Povprečna hitrost vetra na merilni postaji v 2007 [km ²]	Ocena onesnažene površine [km ²]	Ocena števila prebivalstva, izpostavljenega onesnaženju
Občina Trbovlje	SI0054A	E26	250	5503116	5110533	ozadje	pred-mestno	stanovanjsko, poslovno, industrijsko	dolina	0.7	17	16000
Občina Zagorje ob Savi	SI0036A	E27	241	5500070	5109663	promet	mestno	stanovanjsko, poslovno, industrijsko	dolina	0.4	5	8800
Občina Hrastnik	SI0037A	E28	290	5506805	5111089	ozadje	mestno	industrijsko, stanovanjsko	dolina	0.7	6	5700

PRILOGA 3

Koncentracije PM₁₀ v zraku na območju degradiranega okolja, izmerjene v letu začetka izvajanja programa ukrepov, in tehnike uporabljene pri ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka

Tabela 1: Število preseganj dnevne mejne vrednosti 50 mikrog/m³ za PM₁₀ in povprečna letna koncentracija PM₁₀ v posameznih letih

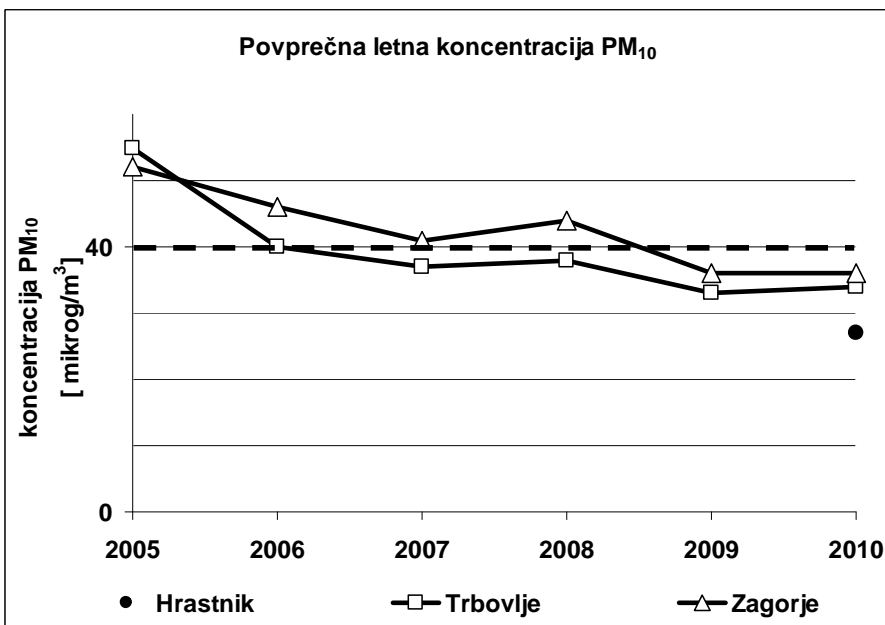
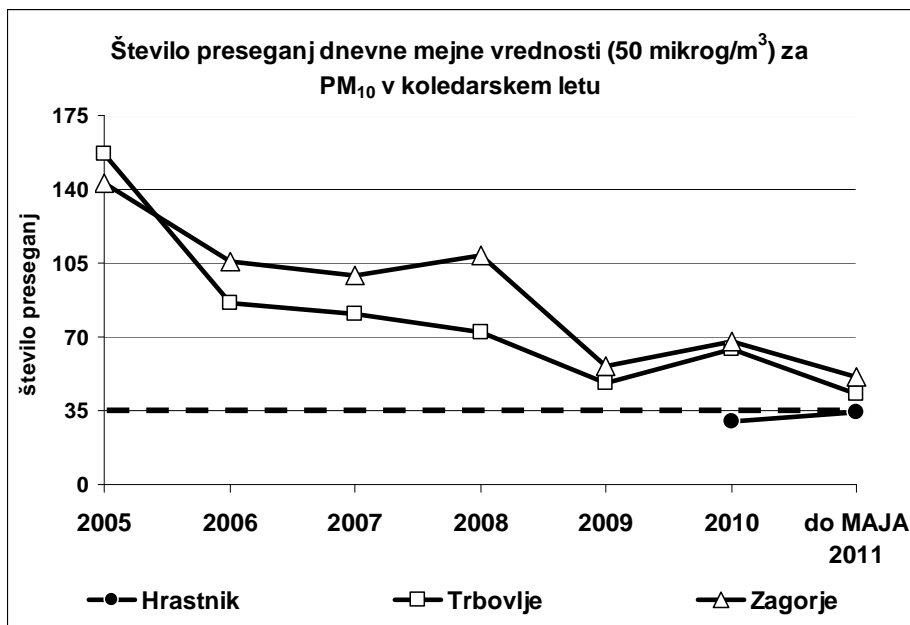
Število preseganj dnevne mejne vrednosti 50 mikrog/m³ za PM₁₀ v koledarskem letu			
	E28	E26	E27
Lokalna šifra merilne postaje:			
Merilna postaja:	Hrastnik	Trbovlje	Zagorje
2005		157	143
2006		86	106
2007		81	99
2008		72	109
2009		48	56
2010	30	64	68
do MAJA 2011	34	43	51

Povprečna letna koncentracija PM₁₀ [mikrog/m³]			
	E28	E26	E27
Lokalna šifra merilne postaje:			
Merilna postaja:	Hrastnik	Trbovlje	Zagorje
2005		55	52
2006		40	46
2007		37	41
2008		38	44
2009		33	36
2010	27	34	36

Do leta 2010 so bili podatki o preseganjih pridobljeni z avtomatskimi meritvami PM₁₀ z merilnikom TEOM, v letu 2011 pa z meritvami z merilnikom, ki uporablja gravimetrično metodo.

OSNUTEKI!

Slika 1: Graf število preseganj dnevne mejne vrednosti za PM₁₀ v koledarskem letu in graf povprečne letna koncentracija PM₁₀

PRILOGA 4

Seznam glavnih virov emisij, odgovornih za onesnaževanje na območju degradiranega okolja, in ocenjena količina emisije celotnega prahu iz teh virov

Tabela 1: Ocenjena količina emisije delcev PM₁₀

Vir onesnaževanja	Obstoječa dnevna količina emisije PM₁₀ [kg PM10/dan] pozimi za Trbovlje v letu 2007	Obstoječa dnevna količina emisije PM₁₀ [kg PM10/dan] pozimi za Zagorje ob Savi v letu 2007
Cestni promet (lokalni vir)	40	60
Trdna in tekoča goriva (regionalni daljinski transport)	100 – 200	100 - 200
Industrijski viri onesnaževanja (lokalni vir)	120	120
Industrija in cestni promet (regionalni daljinski transport)	ni podatka	ni podatka

Vir podatkov: Operativni program

OSNUTEKI**Tabela 2: Letna količina celotnega prahu v letu 2009**

Naziv zavezanca	Lokacija zavezanca	Poštna številka	Ime pošte	Občina	Letna količina celotnega prahu [Kg]
TERMOELEKTRARNA TRBOVLJE D.O.O	OB ŽELEZNICI 27, TRBOVLJE	1420	TRBOVLJE	Trbovlje	51,006.70
LAFARGE CEMENT D.D.	KOLODVORSKA CESTA 5, TRBOVLJE	1420	TRBOVLJE	Trbovlje	12,022.00
STEKLARNA HRASTNIK d.d. - PE Vitrum	Cesta 1. maja 14 , Hrastnik	1430	HRASTNIK	Hrastnik	5,027.80
IGM ZAGORJE, D.O.O.	SAVSKA CESTA 1, ZAGORJE OB SAVI	1410	ZAGORJE OB SAVI	Zagorje ob Savi	1,848.86
ETI ELEKTROELEMENT, D.D.	OBREZIJA 5, IZLAKE	1411	IZLAKE	Zagorje ob Savi	1,490.63
STEKLARNA HRASTNIK d.d. - PE Special	Podkraj 70 b, Hrastnik	1430	HRASTNIK	Hrastnik	685.00
Javno podjetje Komunala Zagorje d.o.o.	CESTA 20.JULIJA 23, ZAGORJE OB SAVI	1410	ZAGORJE OB SAVI	Zagorje ob Savi	318.00
BARTEC VARNOST, D.O.O.	ZAGORJE OB SAVI	1410	ZAGORJE OB SAVI	Zagorje ob Savi	136.00
PETROL ENERGETIKA proizvodnja in distribucija energetskih medijev d.o.o., PE HRASTNIK	ULICA PRVOBORCEV 5A, HRASTNIK	1430	HRASTNIK	Hrastnik	112.00
TKI HRASTNIK, d.d.	ZA SAVO 6, HRASTNIK	1430	HRASTNIK	Hrastnik	93.22
SVEA, D.D., ZAGORJE OB SAVI	CESTA 20. JULIJA 23, ZAGORJE OB SAVI	1410	ZAGORJE OB SAVI	Zagorje ob Savi	79.68
FORSTEK D.O.O.	PLANINSKA CESTA 15, HRASTNIK	1431	DOL PRI HRASTNIKU	Hrastnik	1.08
Trgograd d.o.o.	Breg pri Litiji 83, 1430 Hrastnik	1430	HRASTNIK	Hrastnik	0.99
IPAM d.o.o.	VALVAZORJEVA 17, ZAGORJE OB SAVI	1411	IZLAKE	Zagorje ob Savi	0.04

PRILOGA 5

Območja naselij na območju degradiranega okolja in znotraj njih območja dejanske rabe prostora, kjer je treba izvajati posamezne vrste ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka

1. Območje z oznako C

DOPOLNITI V SODELOVANJU Z OBČINAMI

Za območje z oznako C štejejo:

i) odseki regionalnih cest v Občini Trbovlje:

- 1220 BEVŠKO - TRBOVLJE,
- 1221 TRBOVLJE - BOBEN – HRASTNIK,
- 1229 BEVŠKO - MOST ČEZ SAVO,
- 1351 LATKOVA VAS – TRBOVLJE,
-

ii) odseki občinskih cest v Občini Trbovlje:

iii) odseki regionalnih cest v Občini Zagorje ob Savi:

- 1218 IZLAKE - ZAGORJE,
- 1228 ZAGORJE - MOST ČEZ SAVO,
- 1219 ZAGORJE - BEVŠKO,
-

iv) odseki občinskih cest v Občini Zagorje ob Savi:

v) odseki regionalnih cest v Občini Hrastnik:

- 1221 TRBOVLJE - BOBEN - HRASTNIK,
- 1230 HRASTNIK - MOST ČEZ SAVO,
- 1222 HRASTNIK - ŠMARJETA,
-

vi) odseki občinskih cest v Občini Hrastnik:

2. Območje z oznako L

DOPOLNITI V SODELOVANJU Z OBČINAMI

Območje z oznako L sestavljajo območja v radiju 300 m od posameznih merilnih mest iz Tabele 2 v Prilogi 2 v:

- Občini Trbovlje (prikazano na Sliki 1),
- Občini Zagorje ob Savi (prikazano na Sliki 2) in
- Občini Hrastnik (prikazano na Sliki 3).

OSNUTEKI

Slika 1: Del območja z oznako L, ki je v Občini Trbovlje (območje v radiju 300 m od merilnega mesta s Eol šifro SI0054A)

Slika 2: Del območja z oznako L, ki je v Občini Zagorje ob Savi (območje v radiju 300 m od merilnega mesta s Eol šifro SI0036A)

PRILOGA 6

Izhodišča za izdelavo programa ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka

1. Uvod

Ocenjevanje prispevka k onesnaženosti zraka se izvede kot kombinacija monitoringa onesnaženosti, modeliranja onesnaževanja in objektivne ocene o prispevku posameznega vira onesnaževanja.

Za modeliranje onesnaževanja šteje matematični numerični postopek, s katerim se opiše širjenje onesnaženja v ozračju v kraju in v času. Modeliranje onesnaževanja poda 3D sliko onesnaženja nad izbranim območjem na osnovi znanih emisijskih podatkov, podatkov o vremenskem dogajanju in drugih spremljajočih podatkov.

Od rezultatov, ki jih daje modeliranje onesnaževanja, se upošteva predvsem 2D sloj koncentracije onesnaževal v plasti neposredno nad tlemi, kjer se prebivalstvo večinoma zadržuje. Od modeliranja onesnaževanja se pričakuje opis koncentracije onesnaževal pri tleh nad celotnim območjem, ki je predmet ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka.

Z ocenjevanjem prispevkov k onesnaženosti zraka je treba zagotoviti ocenjevanje prispevkov virov onesnaževanja zraka iz naslednjih skupin:

- lokalni viri onesnaževanja,
- onesnaževanje zaradi urbanega ozadja,
- onesnaževanje zaradi regionalnega ozadja.

Lokalni viri onesnaževanja obsegajo tako naprave s pomembno emisijo celotnega prahu v razdalji do 5000 m od merilnega mesta, kot tudi druge manjše vire (male kurilne naprave na trdno gorivo, razpršene emisije iz skladišč, cestni promet in podobno) v razdalji do največ 500 m od merilnega mesta in morebitne pomembne naravne vire onesnaževanja.

Urbano ozadje pokriva predvsem onesnaženje kot posledico prometa in rabe goriva v malih kurilnih napravah praviloma na razdaljah več kot 300 m od merilnega mesta.

Regionalno ozadje je delež onesnaženja, ki ga zračne mase занesejo v obravnavano območje iz oddaljenih virov onesnaževanja.

Z ocenjevanjem prispevkov k onesnaženosti zraka je treba zagotoviti predvsem oceno prispevkov lokalnih virov onesnaževanja in urbanega ozadja k onesnaženosti zraka.

Za doseganje ciljev ocenjevanja prispevkov k onesnaženosti zraka je treba z ustreznimi modeli širjenja onesnaževal v zraku podrobno časovno in krajevno ovrednotiti vpliv posameznega vira onesnaževanja na koncentracije v zraku. Z modeli širjenja onesnaževal v zraku je treba ovrednotiti tudi učinek zmanjšane emisije posameznega vira (ali skupine virov).

Pri izbiri ustreznih modelov širjenja onesnaževal v zraku je pomembno, da se za lokalne posamične vire onesnaževanja uporablja Lagrangeeve modele širjenja onesnaževal v zraku, za lokalne množične vire, kot so male kurilne naprave in cestno omrežje, pa Eulerjeve modele širjenja onesnaževal. Slednji se v neposredni bližini merilnega mesta vrednotijo kot lokalni viri, na celotnem obravnavanem področju pa njihov vpliv predstavlja urbano ozadje.

2. Model širjenja onesnaževal v zraku

Model širjenja onesnaževal v zraku mora delovati na tri načine:

OSNUTEKI

- sprotno diagnostično,
- prognostično in
- analitično.

Sprotni diagnostični način je najpomembnejši način delovanja modela, ker lahko z njim sproti ugotovljamo kako uspešni so ukrepi zmanjšanja emisije onesnaževal. Za sprotno delovanje potrebujemo tudi sprotne meteorološke in emisijske podatke.

Onesnaževanje naprav s pomembno emisijo celotnega prahu se ugotavlja sprotno na podlagi rezultatov sprotne meritve emisije onesnaževal, pri cestnem prometu in kuriščih malih kurilnih naprav pa je treba emisijo onesnaževal modelirati.

Prognostičen način je manj zanesljiv način delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku. S tem načinom delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku se oceni dnevne in najvišje polurne vrednosti koncentracij onesnaževal na podlagi napovedi globalnih in regionalnih meteoroloških modelov in ocenjene napovedi emisije za nekaj dni naprej. Nezaniesljivost tega načina delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku izhaja iz nezanesljivosti prognostičnih meteoroloških podatkov, zato se rezultatov tega načina ne uporablja kot glavni vir podatkov za analitični način delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku.

Model širjenja onesnaževal v zraku se v analitičnem načinu delovanja uporabi enkrat na leto za prejšnje leto. Pri tem načinu delovanja modela širjenja onesnaževal se uporabi tudi meteorološke podatke in rezultate meteoroloških modelov, ki se za namen analize niso zbirali sproti. Pred uporabo tega načina delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku je treba preveriti in urediti tudi emisijske podatke. Na podlagi rezultatov tega načina delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku se oceni prispevek posameznega vira onesnaževanja ali skupine virov onesnaževanja k onesnaženosti zraka.

3. Časovni potek modeliranja širjenja onesnaževal

Z modelom širjenja onesnaževal v zraku se začne delovati v sprotne diagnostičnem načinu. Z modelom je treba obdelovati sprotne meteorološke podatke (talne postaje, SODAR) in prognostične profile za višje sloje atmosfere, ki se računajo na podlagi rezultatov globalnih meteoroloških modelov. Na ta način bo minimizirana napaka modeliranja zaradi vpliva spremenljivosti vremena.

Poudarek mora biti na pridobivanju podatkov o emisiji onesnaževal iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu.

V prvem letu se emisija onesnaževal iz naprav, iz katerih se emisija onesnaževal ne meri neprekinjeno, modelira z nazivno emisijo. Modelirati je treba začeti z napravami s pomembno emisijo celotnega prahu, ki so največji viri onesnaževanja.

Emisijo iz cestnega prometa, malih kurilnih naprav, kamnolomov in drugih virov onesnaževanja je treba pri modeliranju dodajati postopno in ocenjevati na podlagi primerjave rezultatov modela in imisijskih meritev.

V drugem delu prvega leta delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku je treba začeti delovati v prognostičnem načinu s tem, da se rezultati prognostičnega modeliranja uporabijo za validacijo modela.

V drugem letu delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku je treba pridobivati emisijske podatke (koncentracija, pretok, temperatura) iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu sprotno ali na podlagi nekajdnevni obratovalni planov teh naprav. Za ocenjevanje emisije ceste je treba uporabiti podatke o prometu od upravljavcev cest, za male kurilne naprave pa

OSNUTEKI

podatke iz evidence malih kurilnih naprav za območje degradiranega okolja. V model je treba vključiti tudi režime obratovanja deponij in kamnolomov.

Tudi v tretjem letu delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku je glavna naloga izboljševanje kakovosti emisijskih podatkov.

4. Značilnosti delovanja modeliranja širjenja onesnaževal

Delovanje v sprotnem načinu v realnem času na strežniku strokovne organizacije.

Model razširjenosti onesnaževal v zraku preračunava širjenje onesnaženja vsake pol ure, oziroma vsake 10 minut, ko bodo merilna mesta državne mreže opremljena za 10 minutno zbiranje meteoroloških podatkov.

Zagotovljeno mora biti varnostno kopiranje vseh vhodnih podatkov (tako emisijskih kot meteoroloških), podatkov, ki služijo za validacijo modela, ter rezultatov v realnem času vsaj 1x dnevno na neodvisno lokacijo (na krajevno drugo lokacijo, ki jo zagotovi strokovna organizacija).

Zagotovljeno varnostno kopiranje vseh rezultatov in podatkov enkrat mesečno.

Zagotovljen mora biti avtomatski QA/QC vhodnih meteoroloških podatkov v sprotnem načinu delovanja v realnem času.

5. Zahteve za vhodne meteorološke podatke

Uporabiti je treba vse državne avtomatske meteorološke postaje in meteorološke postaje v upravljanju občin ali naprav s pomembno emisijo celotnega prahu.

V sistem je treba vključiti SODAR, ki ga upravlja strokovna organizacija ali njen pogodbeni izvajalec.

Minimalne zahteve za SODAR: povprečen vertikalni doseg (za 75% povprečnih časovnih intervalov) je vsaj 300 m nad nivojem postavitve. Postavitev mora biti na takem mestu, da minimalno moti okolico (po možnosti v industrijskem okolju) in da je hkrati merodajno za ugotavljanje glavnih značilnosti vertikalnega vetrovnega profila.

Sistem mora imeti vsaj dve ustrezni meritvi temperature na dnu področja in na eni od najvišjih točk hribovja za zagotavljanje meritev osnovnega temperaturnega profila v realnem času.

Modelirati je treba na lokalno merjenih meteoroloških podatkih v časovni ločljivosti pol ure ali krajši (10 minut).

6. Zahteve za modele

Velikost modeliranega področja: od 20 km x 20 km do 30 km x 30 km. Območje je treba prilagoditi onesnaženemu področju, obsegati pa mora zadostni del okolice, ki pogojuje meteorološko dogajanje.

Vodoravna velikost celice največ 250m x 250m v skladu s smernicami FAIRMODE delovne skupine (Forum for Air Quality Modelling in Europe).

Uporabiti je treba podatke o višini reliefa in o CORINE rabi tal v zahtevani resoluciji.

OSNUTEKI

7. Zahteve za meteorološki model za diagnostični in analitični način delovanja

Model mora obravnavati celotno 3D območje razdeljeno na vsaj 100 krat 100 računskih točk v vodoravnih smereh in vsaj 15 navpičnih plasti. V tej resoluciji mora model obravnavati tudi relief in rabo terena kot vhodna podatka.

Meteorološki predprocesor in model za vetrovno polje morata računati ustrezna polja za vsak časovni interval modeliranja na osnovi merjenih vhodnih podatkov. Kot dodatne podatke smeta dodatno poleg merjenih za vhod uporabiti tudi rezultate mezo-meteoroloških modelov, je pa v tem primeru treba letno oceniti kakovost teh vhodnih podatkov.

Model, uporabljen za vetrovno polje mora biti sposoben rekonstruirati vetrovno polje tudi nad reliefom z naklonom do 45 stopinj.

Meteorološki predprocesor mora računati 3D polje turbulenc na osnovi merjenih meteoroloških parametrov drugih relevantnih podatkov in teoretičnih spoznanj o turbulenosti. Model mora računati 2D polje višin mešanja.

Model mora biti znanstveno uspešno validiran nad podobno kompleksnim reliefom in v podobni resoluciji. Področje za validacijo mora biti s podobnimi vetrovnimi značilnostmi predvsem glede brezvetrja.

8. Zahteve za meteorološki model za prognostični način delovanja

Za prognostični način delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku se za vhodne podatke vzame meteorološka polja iz mezometeorološkega modela, polja se nato gnezdi proti središču obravnavanega področja tako, da je končna resolucija prilagojena zmogljivostim teh modelov. To pomeni velikost celice od 1km do približno 4km. Profili iz teh polj pa so potem vhodni podatek namesto meritev za isti meteorološki model kot je uporabljen za analitično in diagnostično delovanje. Ta model potem poskrbi za fino prilagoditev prognoziranih podatkov nad kompleksni teren. V prognostičnem načinu delovanja je treba modelirati vsaj na eno uro.

9. Zahteve za disperzijski model za točkovne vire onesnaževanja zraka

Uporabiti je treba ustrezno zmogljiv numerični Lagrangeev model delcev razvit za uporabo na lokalni domeni. Model mora biti predhodno uspešno znanstveno validiran na področju enakovredne meteorološke kompleksnosti in na podobno velikem področju s podobno velikostjo celic.

Število emitiranih delcev je treba prilagoditi zahtevnosti obravnavane situacije.

Model mora imeti možnost nalaganja delcev v obravnavani domeni in s tem simulacijo nabiranja emitiranih snovi pod inverzijsko plastjo ali v inverzijski plasti v pogojih temperaturnega obrata, ki je med najpomembnejšimi vzroki za prekoračitve.

Model mora za dimni dvig vsebovati dinamično formulacijo, ki je odvisna ne le od atmosferskih pogojev na točki izpusta, pač pa tudi od atmosferskih pogojev na področju širjenja emitiranih snovi, ki so na ciljnem področju zaradi razgibanosti terena krajevno zelo raznolike.

Model mora biti sposoben ustrezno obravnavati intervale z brezvetrjem.

10. Zahteve za disperzijski model za cestni promet in male kurilne naprave

Uporabiti je treba ustrezno zmogljiv numerični Eulerjev model.

OSNUTEKI

Za oceno emisij iz prometa se oceni dnevni režim pretoka vozil za glavne ceste iz podatkov DRSC, njihove emisije pa se oceni po metodologiji COPERT in po drugih ustreznih metodah.

Za oceno emisije iz malih kurilnih naprav se uporabi evidenca malih kurilnih naprav za območje degradiranega okolja.

11. Zahtevek za sklop modelov – modelirni sistem

Modelirni sistem mora ustrezati smernicam in navodilom, ki jih je FAIRMODE delovna skupina (Forum for Air Quality Modelling in Europe) pripravila za uporabo modelov za namen priprave in spremljanje ukrepov ter za ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka v skladu z Direktivo 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL L št. 152 z dne 11.6.2008, str. 1).

Tako Lagrangeev kot Eulerjev model morata biti prilagojena na rezultate istega vhodnega meteorološkega modela. Uporabljena kombinacija modelov mora predhodno biti že preizkušena ter validirana in mora imeti vsaj po eno referenco delovanja v realnem času v domeni podobne dimenzije. Validacija je osnova za verodostojnost rezultatov modeliranja, ki bodo nadalje podlaga za prilagajanje ukrepov, ki imajo tudi ekonomske posledice.

12. Zahteve v zvezi s pridobivanjem podatkov o emisiji onesnaževal

V model širjenja onesnaževal v zraku je treba vključiti vse naprave s pomembno emisijo celotnega prahu, ki izpuščajo v zrak celotni prah s pretokom, ki je večji od dvakratnika mejnega pretoka za celotni prah.

Upoštevati je treba geometrijo odvodnikov, temperaturo in volumski pretok izpuščenih plinov oziroma hitrost in smer odpadnih plinov pri prisilni ventilaciji.

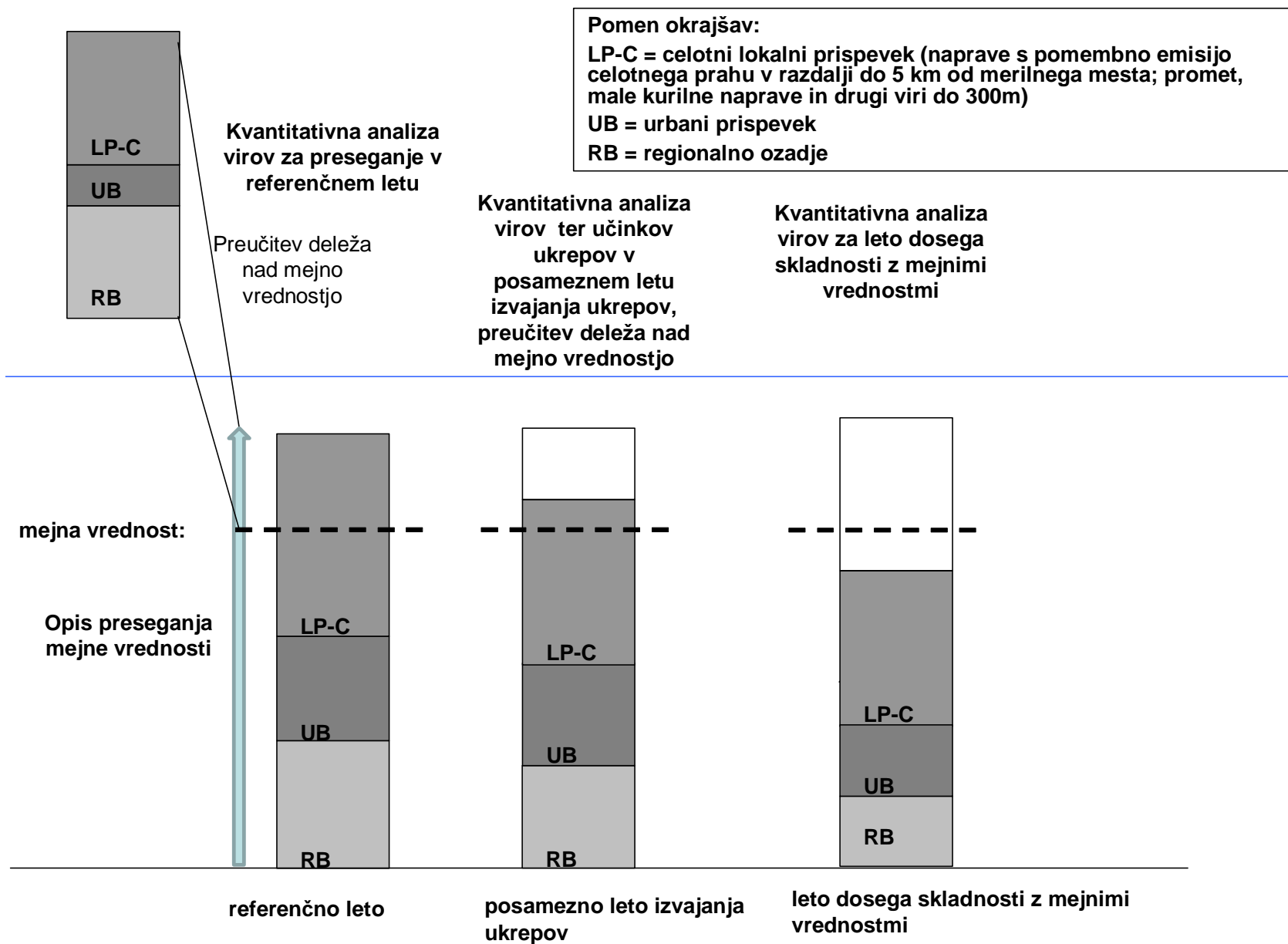
Strokovna organizacija mora najkasneje po enem letu delovanja modela širjenja onesnaževal v zraku zagotoviti upravljavcem virov onesnaževanja, da lahko avtomatsko sporočajo svoje emisijske podatke v realnem času (največja dovoljena zakasnitev prenosa podatkov je 5 minut) in pa da avtomatsko sporočajo zgolj delovanje ali nedelovanje (režim). Za ta zadnji primer strokovna organizacija pripravi ustrezno enostavno aplikacijo za sporočanje podatkov, ki jo potem uporabljajo upravljavci virov onesnaževanja.

Za vire onesnaževanja s specifičnim režimom delovanja (na primer izpusti zgolj nekaj ur dnevno, vendar ob stalnem času) se način izpuščanja celotnega prahu opiše.

13. Ostalo

Za validacijo modeliranja onesnaževanja se uporablja tudi rezultate posebnih meritev kakovosti zunanjega zraka in meteoroloških razmer, ki so pridobljeni v okviru ocenjevanja dodatne in celotne obremenitve v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

PRILOGA 7: UGOTAVLJANJE UČINKOV IZVAJANJA UKREPOV IZBOLJŠANJA KAKOVOSTI ZRAKA

OSNUTEKI!

PRILOGA 8: PREGLED UKREPOV, NALOG IN FINANČNO VREDNOTENJE UKREPOV

Vrsta ukrepa oziroma naloge	Izvajanje	Nadzor	Naloge države	Naloge občin	Naloge drugih oseb	Ocenjena sredstva državnega in občinskega proračuna
ocenjevanje prispevka k onesnaženosti zraka posamezne naprave s pomembno emisijo celotnega prahu (10. člen)	- ministrstvo - izbrana strokovna organizacija za izvajanje programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka - upravljavci naprav s pomembno emisijo celotnega prahu	ministrstvo nadzira izvajanje programa ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka	- ministrstvo zagotovi pregled in morebitno dopolnitev programa modelnega ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka za vsako leto. (10.člen) - ministrstvo potrjuje program ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka		stroške ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka plačajo upravljavci naprav s pomembno emisijo celotnega prahu, in sicer sorazmerno letni količini izpuščenega celotnega prahu v zrak	državni proračun: / občinski proračun: /
zmanjšanje emisije celotnega prahu iz naprav s pomembno emisijo celotnega prahu sorazmerno prispevku, ki ga taka naprava ima pri onesnaževanju zraka (14. člen)	- ministrstvo - upravljavci naprav s pomembno emisijo celotnega prahu	ministrstvo	ministrstvo izdelava načrt zmanjšanja emisije celotnega prahu. (14.člen)		upravljavci naprav s pomembno emisijo celotnega prahu na svoje stroške zagotovijo zmanjšanje emisije v skladu z načrtom zmanjšanja emisije celotnega prahu	državni proračun: / občinski proračun: /
zmanjševanje	- izvajalci obvezne	občine nadzirajo	- ministrstvo	občine izdelajo:	- izvajalci obvezne	državni proračun:

OSNUTEKI

emisije celotnega prahu iz malih kurilnih naprav (15.člen)	državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov; - upravljavci obstoječih daljinskih ogrevanj oziroma obstoječih distribucijskih omrežij plina; - ministrstvo; - Eko sklad; - občine in - upravljavci malih kurilnih naprav (16.člen)	izvajanje programa priključevanja stavb na daljinsko ogrevanje ali distribucijsko omrežje plina.	zagotovi izdelavo evidence malih kurilnih naprav za območje degradiranega okolja (15.člen) - ministrstvo zagotovi izdelavo programa dodeljevanja finančnih spodbud Eko sklada (18. člen)	- program priključevanja stavb na obstoječe daljinsko ogrevanje ali na obstoječe distribucijsko omrežje plina (vsako leto), vključno s ponudbo finančnih ugodnosti za priključitev na obstoječe omrežje daljinskega ogrevanja ali obstoječe distribucijsko omrežje plina (16.člen) in - izhodišča za programa dajanja finančnih spodbud, ki jih bo dodeljeval Eko sklad (18.člen)	državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pošljejo podatke o malih kurilnih napravah za območje degradiranega okolja ministrstvu.	- v letu 2012: 5 mio. evrov DOPOLNITI občinski proračun: DOPOLNITI
čiščenje cestnih površin (19.člen)	upravljalec regionalnih cest in občine oziroma njihni pooblaščen vzdrževalci lokalnih cest	občine nadzirajo izvajanje programa čiščenja cestnih površin		krijejo del stroškov čiščenja cestnih površin	upravljalec regionalnih cest na območju degradiranega okolja in pooblaščen vzdrževalci lokalnih cest zagotovijo čiščenje cestnih površin	državni proračun: DOPOLNITI občinski proračun: DOPOLNITI

OSNUTEKI!

zmanjševanje emisije celotnega prahu iz gradbenih območij (21. člen)	investitorji gradnje objektov in upravljavci gradbenih območij na območju degradiranega okolja	ministrstvo			stroške ukrepov zmanjševanja emisije celotnega prahu iz gradbenih območij krijejo investitorji gradnje objektov ali upravljavci gradbenih območij na območju degradiranega okolja	državni proračun: / občinski proračun: /
zmanjševanje emisije iz lokalnih virov emisije v neposredni bližini merilnih mest monitoringa kakovosti zraka (22. člen)	- občine, - upravljavci lokalnih virov onesnaževanja	ministrstvo	ministrstvo potrdi program zmanjševanja emisije iz lokalnih virov	občine pripravijo program zmanjševanja emisije iz lokalnih virov in nosijo stroške njegove priprave	stroške izvedbe zmanjševanja emisije iz lokalnih virov krijejo upravljavci virov onesnaževanja	državni proračun: / občinski proračun: DOPOLNITI
zmanjševanje emisije delcev zaradi uporabe pirotehničnih sredstev (23. člen)	pravne in fizične osebe na območju degradiranega okolja					državni proračun: / občinski proračun: /
izbor koordinatorja (25. člen)	občine			občine: - izberejo koordinatorja in - krijejo stroške koordinatorja (25.člen)		državni proračun: / občinski proračun: DOPOLNITI
ozaveščanje prebivalstva o pomenu izvajanja	koordinator	občine	ministrstvo poda mnenje k programu ozaveščanja	občine krijejo stroške priprave ter pregledov programa		državni proračun: / občinski proračun:

OSNUTEKI!

ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka (26.člen)				ozaveščanja prebivalstva in stroške izvedbe tega programa		DOPOLNITI
poročanje in obveščanje o izvajanju ukrepov (27. člen)	koordinator	ministrstvo	ministrstvo objavi poročilo o izvajanju ukrepov	občine podajo pozitivno mnenje k letnemu poročilu o izvajanju ukrepov	- osebe, ki so pristojne za izvajanje posameznih ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka iz drugega odstavka 24. člena te uredbe, pripravijo letno poročilo o izvajanju ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka in ga posredujejo koordinatorju. (27. člen)	državni proračun: / občinski proračun: DOPOLNITI
monitoring kakovosti zraka na merilnih mestih, ki so reprezentativna (28.člen)	ministrstvo	ministrstvo	preveri - reprezentativnost merilnih mest in - zagotovi dodatno merilno postajo v Trbovljah			državni proračun: DOPOLNITI občinski proračun: DOPOLNITI